

ФІНАНСОВА СТАБІЛІЗАЦІЯ: ОСНОВНІ ЧИННИКИ, СТРАТЕГІЯ І ТАКТИКА

FINANCIAL STABILIZATION: MAIN FACTORS, STRATEGY AND TACTICS

Поцелуйко І. В., здобувач ступеня доктора філософії
Решетилів Д. С., здобувач ступеня доктора філософії
Науковий керівник – **Дубина М. В.**, д.е.н., професор
Національний університет «Чернігівська політехніка»

ТЕОРЕТИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ КРЕДИТНИХ ПОСЛУГ

Ринок кредитних послуг являє собою сукупність відносин, які виникають між різними економічними суб'єктами у процесі руху фінансових ресурсів від тих із них, яким такі ресурси тимчасово не потрібні, до тих, хто має реальну потребу в них на основі дотримання низки базових правил. Окреслений ринок є складним механізмом взаємодії між фізичними, юридичними особами. Особливу роль у його розвитку відіграють фінансові установи.

Кредитні відносини мають тривалу історію власного розвитку і, як показує їх розвиток, невіддільно пов'язані з розвитком суспільства, держав, імперій. У різні часи кредитні відносини набували різних форм, проте їх зміст залишався завжди однаковим. Як свідчить еволюція суспільних відносин, економічні, кредитні відносини за своєю природою є об'єктивними, оскільки виникають у будь-якому суспільстві, і фактично суспільством і формуються [4]. Невіддільність цих відносин від суспільних полягає в тому, що завжди є ті громадяни, які мають потребу у позиках, не можуть на постійній основі забезпечити себе всім необхідним для життя, або бажають розвиватися і займатися новою діяльністю, яка вимагає фінансових ресурсів. Також є і ті громадяни, які мають власні фінансові ресурси в більш ніж достатньому для життя розмірі. Саме ці громадяни можуть надавати при бажанні позики та отримувати додаткові доходи. Природа кредитних відносин досить проста. Проте, саме суспільні норми, особливості розвитку, наявність різних інститутів та інституцій ускладнюють кредитні відносини. Проте при цьому і досить часто стимулюють їх розвиток.

Діяльність банківських, небанківських фінансових установ в сучасних умовах є обов'язковою для розвитку ринку кредитних послуг, оскільки ці установи виконують опосередковану роль у функціонування такого ринку, акумулюючи кошти економічних суб'єктів з подальшою їх передачею у розпорядження іншим суб'єктам господарювання.

Ринок кредитних послуг у класичному розуміння є ринком, на якому формується пропозиція позикових коштів та попит на них. У сучасному світі пропозицію створюють фінансові установи, які мають право займатися кредитною діяльністю у відповідності до норм національного законодавства [3]. Попит, як і у стародавні часи, формують громадяни, підприємці, держава та інші установи і організації, включаючи ж самі кредитні установи в т.ч. Фактично сьогодні кредитні відносини це вже відносини між окресленими економічними суб'єктами та кредитними установами.

Важливість ринку кредитних послуг полягає в тому, що цей ринок виступає імпульсом для економічного розвитку всієї країни. В усіх без винятку розвинутих країнах світу ринок кредитних послуг розвивається значними темпами, обсяги позик, які видаються фізичним, юридичним особам на різні цілі постійно зростає. Кредитування, що

загальновідомо, є невід’ємною складовою розвитку національного господарства і в сучасному світі без позик забезпечити високі темпи економічного розвитку неможливо.

Складність розвитку ринку кредитних послуг пов’язана з тим, що цей ринок пов’язаний досить сильно з іншими компонентами ринку фінансових послуг, та розвивається в результаті впливу дуже великої кількості різних факторів. В значній мірі розвиток ринку кредитних послуг регламентується законодавством у більшості країн та центральними банками [2]. Саме такий взаємозв’язок між ринком кредитних послуг та іншими компонентами фінансової системи держави також підвищує важливість цього ринку у забезпеченні стабільності цієї системи, її ефективному функціонуванні в різні періоди економічного розвитку [1].

Таким чином важливість ринку кредитних послуг для забезпечення економічного розвитку сьогодні не викликає сумнівів. Цей ринок є невід’ємною складовою всієї системи фінансових відносин в кожній країні. Сьогодні кредитні відносини розвиваються в середовищі активного використання всіма без винятку економічними суб’єктами сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Цифрові технології не змінюють фактично природу кредитних відносин, вона залишається такою, як і багато років тому. Проте, ці технології змінюють сам механізм взаємодії між позичальниками та кредиторами, що впливає на функціонування ринку кредитних послуг та діяльність його основних суб’єктів.

Список використаних джерел

1. Дубина М. В. Роль кредитної системи у забезпеченні фінансової безпеки держави / М. В. Дубина // Стратегія та механізми забезпечення фінансово-економічної безпеки : колективна монографія / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. В. П. Ільчука. – Чернігів : ЧНТУ, 2017. – 350 с. (39-59).
2. Міщенко С. В. Нові тенденції в монетарній політиці і регулювання фінансових систем. Фінанси та кредит. 2010. № 40 (424). С. 23–29.
3. Мишкін Ф. Економіка грошей, банківської справи і фінансових ринків / Мишкін Фредерік. – К. : Основи, 1998. – 963 с.
4. Шишкіна О. В. Гроші та кредит: теорія і практика (у схемах і таблицях): навчальний посібник / О. В. Шишкіна, М. В. Дубина. – Чернігів : видавець Брагинець О. В., 2018. – 572 с.

Мурашковська І. А., здобувачка ступеня доктора філософії
Науковий керівник – **Дубина М. В.**, д.е.н., професор
Національний університет «Чернігівська політехніка»

РОЛЬ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У РОЗВИТКУ КРЕДИТНИХ РЕЙТИНГОВИХ АГЕНТСТВ

Сьогодні цифрові технології поступово змінюють всі аспекти нашого життя, починаючи від господарських відносин і завершуючи сферами розваг, особистого життя, обміну інформацією і т.д. Розвиток таких технологій безпосередньо пов’язаний з новими відкриттями у сфері електроніки, інформаційно-комунікаційних технологій. Очевидно, що основою цифровізації є широке поширення Інтернету, інформатизації, мобільного зв’язку та інформаційно-комп’ютерних технологій, що призводить до трансформації процесів та рішень, створення особливого цифрового економічного середовища.

Ринок фінансових послуг як і вся сфера фінансових відносин сьогодні також зазнають значних змін, які пов’язані з цифровими технологіями. Фактично трансформації піддаються всі складові такого ринку: діяльність фінансових установ, взаємодія їх з клієнтами. Особливо окреслені зміни проявляються у межах функціонування ринку кредитних послуг.

Кредитна сфера як невід’ємна складова розвитку фінансових відносин, як показує досвід розвинутих країн, зазнає змін у першу чергу, оскільки саме кредитні операції надають можливість отримувати фінансовими установами основні обсяги доходів [1; 2]. Оптимізація процесів обслуговування клієнтів у цій сфері є одним з найважливіших завдань для кредитних установ.